

מדריך לנרשמים – לימודי תואר שני- לימודי אסיה

הלימודים לתואר השני (מ"א)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: ד"ר נמרוד ברנוביץ'
יועץ מ"א: ד"ר שחר רהב

מטרת הלימודים

לימודי התואר השני בחוג ללימודי אסיה מיועדים להרחבת והעמקת הידע וההבנה בתחום לימודי אסיה המודרנית והעכשווית. התכנית שואפת להקנות לתלמידים מיומנויות וכלים ברמה מתקדמת לביצוע מחקר עצמאי שעוסק באסיה המודרנית והעכשווית, ובמקביל, להכשיר מומחים לאסיה המודרנית והעכשווית, שיוכלו להשתלב בתחומי עיסוק מעשיים שונים כגון כלכלה ומסחר, פוליטיקה, בטחון ומדיניות חוץ, משפטים, אנרגיה, תיירות, ותעשיית התרבות. לימודי המ"א מושתתים על עבודה עצמאית במסגרת כיתות קטנות תוך דגש על השתתפות פעילה של התלמידים בתהליך הלמידה.

תנאי הקבלה

1. מבוגרי תואר ראשון בלימודי אסיה/מזרח-אסיה במסלול החד-חוגי או הדו-חוגי נדרש ציון משוקלל סופי בתואר הראשון של 80 לפחות בחוג ללימודי אסיה/מזרח-אסיה, ו-76 לפחות בחוג השני/מקבצים. מבוגרי תואר ראשון בחוגים אחרים נדרש ציון משוקלל סופי בתואר הראשון של 80 לפחות.
2. ממועמדים המבקשים להתקבל למסלול א' נדרש בנוסף ציון של 80 לפחות בסמינר ב"א אחד לפחות.
3. הוועדה החוגית לתואר שני רשאית לשקול קבלת תלמידים למסלול ב' בציון משוקלל נמוך מ-80 (ולא פחות מ-76) תוך התניית ציון מעבר של 80 בלימודי ההשלמה.
4. ההחלטה על קבלת המועמד ללימודים במסלול א' או ב' תתקבל על-ידי הוועדה החוגית לתואר שני לפני תחילת הלימודים. במהלך השנה הראשונה ללימודים ניתן לפנות ליועץ המ"א ולבקש העברה ממסלול ב' ל-א' ולהיפך.
5. מועמדים בוגרי מוסדות להשכלה גבוהה, ששפת ההוראה בהם אינה עברית, חייבים לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה כתנאי קבלה לתכנית.
6. מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מחו"ל, ששפת האם בהם אינה אנגלית, חייבים לעמוד בבחינת אמיר"ם לבחינת ידע באנגלית ברמה מינימלית של "מתקדמים ב" כתנאי קבלה לתכנית.
7. תלמיד שסיים את כל חובות השמיעה לתואר הראשון אך עדיין לא סיים את כל החובות לתואר יוכל להגיש את מועמדו לתכנית כתלמיד על-תנאי אם עמד בתנאים הנזכרים בתקנון הלימודים לתואר השני של האוניברסיטה. ההחלטה האם לקבל את התלמיד לתכנית המ"א כתלמיד על-תנאי תתקבל על-ידי הוועדה החוגית לתואר שני.

לימודי השלמה לבוגרי חוגים אחרים

1. בוגרי חוגים אחרים יידרשו להשלים עד סוף שנת הלימודים הראשונה בין שניים לארבעה קורסים עיוניים מתכנית הב"א של החוג בהתאם למסלול שבחרו בהיקף כולל של 8-16 שש"ס (שעות שבועיות סמסטריאליות). ההחלטה כמה ואיזה קורסי השלמה צריך התלמיד ללמוד תתקבל ע"י הוועדה החוגית לתואר שני.
2. תלמיד הלומד קורסי השלמה יהיה במעמד של תלמיד על-תנאי בתכנית המ"א עד להשלמת הקורסים הללו.
3. תלמיד החייב בלימוד קורסי השלמה יידרש להשלים את כל קורסי ההשלמה עד סוף שנת הלימודים הראשונה במסגרת תכנית המ"א.
4. תלמיד הלומד קורסי השלמה יהיה רשאי ללמוד במקביל גם קורסים מתכנית הלימודים לתואר שני. לימודים אלה, עם זאת, לא ישנו את מעמדו כתלמיד על-תנאי בתכנית המ"א עד לסיום ההשלמות בציון ממוצע של 76 לפחות עד תום שנת הלימודים הראשונה.
5. לימודי ההשלמה אינם נכללים בשקלול השעות והציונים של לימודי התואר השני.

מבנה הלימודים והדרישות האקדמיות על-פי מסלולי לימוד

כללי

כל תלמידי התכנית יידרשו ללמוד בסמסטר הראשון את הקורס "סדנה בכתיבה מתודולוגית" (2 שש"ס).

מסלול א'

1. תלמידי מסלול א' יידרשו ללמוד במהלך שנתיים קורסים עיוניים למ"א בהיקף של 28 שש"ס (כולל סדנה מתודולוגית), ולכתוב עבודות סמינר בשני קורסים לפי בחירתם. תלמידי המסלול חייבים ללמוד בתחום ההתמחות שבחרו קורסים בהיקף של 16 שש"ס לפחות, וכן לכתוב לפחות עבודת סמינר אחת מתוך השתיים בתחום ההתמחות זה.
2. תלמידי מסלול א' בעלי תואר ראשון בלימודי אסיה/מזרח-אסיה יידרשו להשלים עד סוף תקופת לימודיהם בתכנית את קורסי השפה המתקדמים של האזור שבו הם מתמחים (סינית/יפנית למתקדמים א'-ב' וסינית/יפנית למ"א א'-ב' למתמחים בלימודי סין ויפן, והינדי למ"א א'-ב' למתמחים בלימודי הודו). בוגרי תואר ראשון בחוגים אחרים, אשר לא למדו שפות אסיאניות במהלך לימודיהם לתואר ראשון, יידרשו להשלים עד סוף תקופת לימודיהם לפחות סינית/יפנית/ הינדי א'-ד'.
3. התלמידים במסלול א' יכתבו עבודת גמר מחקרית (תזה).
4. על התלמיד להציג בפני הוועדה החוגית לתואר שני אישור מנחה לתזה עד סוף הסמסטר הראשון ללימודיו.
5. באישור יועץ המ"א של החוג, יוכל תלמיד במסלול א' ללמוד במהלך לימודיו לתואר קורס אחד לתואר שני מחוג אחר, וסמינר ב"א אחד במסגרת החוג, אם סמינר זה עוסק בתחום התמחותו של התלמיד.

מסלול ב'

1. תלמידי מסלול ב' יידרשו ללמוד במהלך שנתיים קורסים עיוניים למ"א בהיקף של 36 שש"ס (כולל סדנה מתודולוגית), ולכתוב עבודות סמינר בשלושה קורסים לפי בחירתם. תלמידי המסלול חייבים ללמוד בתחום ההתמחות שבחרו קורסים בהיקף של 20 שש"ס לפחות, וכן לכתוב לפחות שתי עבודות סמינר מתוך השלוש בתחום ההתמחות זה.
2. תלמידי מסלול ב' אשר למדו במסגרת התכנית למ"א 16 שש"ס של לימודי שפה יהיו פטורים מ-4 שש"ס של קורסים עיוניים ויידרשו ללמוד קורסים עיוניים בהיקף של 32 שש"ס סה"כ.
3. התלמידים במסלול ב' ייבחנו בחינת גמר.
4. באישור יועץ המ"א של החוג, יוכל תלמיד במסלול ב' ללמוד במהלך לימודיו לתואר קורס אחד לתואר שני מחוג אחר, וסמינר ב"א אחד במסגרת החוג, אם סמינר זה עוסק בתחום התמחותו של התלמיד.

פירוט קצר של מסלולי הלימוד:

מסלול א' (עם תיזה) (125201-16-01) – 28 שש"ס של לימודים עיוניים + 16-8 שש"ס של לימודי שפה.

מסלול ב' (עם בחינת גמר) (125202-16-01) – 26 שש"ס של לימודים עיוניים.

תכניות לימודים מיוחדות

החוג מאפשר לתלמידיו ליצור לעצמם תכנית אישית או לחילופין לבחור אחת מחמש התמחויות מובנות, שלוש מתוכן עם דגש אזורי ושתיים עם דגש תמאטי.

שלוש ההתמחויות האזוריות הן:

1. סין
2. יפן
3. הודו

שתי ההתמחויות התמאטיות הן:

4. פוליטיקה, בטחון וכלכלה באסיה המזרחית – התמחות זו עוסקת בתהליכים הפוליטיים המתרחשים במדינות אסיה, ביחסי החוץ של מדינות אלה ובתפקידן במערכת הבינלאומית, בכלכלה האסיאנית ובבעיות אנרגיה, במשברים על רקע אתני, במדיניות הביטחון, בצבא ובטרור.

5. חברה ותרבות באסיה המודרנית – התמחות זו עוסקת בתהליכים החברתיים והתרבותיים המתרחשים במדינות אסיה, בשינויים דמוגרפיים ותהליכי עיור, בשינויים בתחום המשפחה והמגדר, במערכת החינוך, בתחום האמנות, הספרות והתרבות הפופולארית, בתחום ההגות והזירה האקדמית ובתחום התקשורת.

תכנית לימודי תואר שני בלימודי אסיה לתלמידי תואר ראשון במשפטים

כללי

עלייתה הכלכלית והפוליטית של יבשת אסיה בעשורים האחרונים הינה חלק ממגמה ארוכת טווח של מעבר הדרגתי של כוח והשפעה מהמערב למזרח. אוכלוסיית אסיה מהווה כיום כשלוש חמישיות מאוכלוסיית העולם, ושלוש ממדינותיה – סין, יפן והודו – הינן מעצמות כלכליות מהשורה הראשונה. בשנים האחרונות, על רקע התחזקות והתרחבות הקשרים העסקיים, הבטחוניים, התרבותיים והפוליטיים בין ישראל למדינות אסיה, גדל מאוד הצורך במשפטנים המכירים את התרבות ואת המערכת הכלכלית, הפוליטית והמשפטית של מדינות אלה. התכנית המשותפת משלבת בין תחום המשפט ולימודי אסיה ומטרתה להכשיר משפטנים מומחים לאסיה אשר יוכלו להשתלב בגופים ציבוריים ופרטיים במגוון תחומים או לעסוק במחקר במסגרת האקדמיה. מדובר בתכנית ייחודית בישראל, המשלבת את השאיפה לרב-תחומיות שמאפיינת את הפקולטה למשפטים באוניברסיטת חיפה יחד עם האוריינטציה המודרנית והיישומית שמאפיינת את החוג ללימודי אסיה באוניברסיטת חיפה.

תנאי הקבלה לתכנית

התכנית מיועדת לתלמידי תואר ראשון בפקולטה למשפטים, אשר טרם סיימו את לימודיהם. הקבלה לתכנית ללימודי תואר שני בחוג ללימודי אסיה תהיה במעמד של תלמיד על-תנאי. מעמד זה יהיה בתוקף כל עוד לא סיים התלמיד את חובותיו לתואר ראשון בפקולטה למשפטים. תלמידים מצטיינים בפקולטה למשפטים יהיו רשאים ללמוד בתכנית אם בשנתיים הראשונות ללימודי התואר הראשון שלהם צברו 72 נ"ז משפטיות (הכוללות את כל קורסי החובה וקורסי בחירה משפטיים) ולפחות 16 נ"ז בחוג ללימודי אסיה (לימודי השלמה מלאים וכן אופציה ללימודי שפה), וממוצע ציוניהם בלימודים האלה בכל אחד משני החוגים הינו 85 לפחות. קבלת התואר השני בלימודי אסיה מותנית בקבלת תואר ראשון במשפטים.

תכנית מוסמך בלימודי אסיה עם התמחות בשווקי אסיה

כללי

תכנית המ"א לימודי אסיה עם התמחות בשווקי אסיה, המתנהלת בשיתוף עם החוג למנהל עסקים באוניברסיטת חיפה, משלבת מבט רחב על כלכלות אסיה, היכרות מעמיקה עם מאפייניהן, והקניית כלים מתקדמים מתחום מינהל עסקים. התכנית מכוונת להכשיר אנשי מקצוע ומחקר בתחום, ומיועדת לבוגרי תואר ראשון מתחומים מגוונים המעוניינים להתפתח בתחום, לבוגרי תואר ראשון בלימודי אסיה ולבוגרי התכנית עסקים באסיה. בתכנית קורסים מתקדמים בנושא שווקי אסיה שפותחו במיוחד עבורה, קורסי תואר שני במנהל עסקים וקורסי מ"א של החוג ללימודי אסיה. התכנית כוללת אפשרות לימוד שפות אסייתיות (סינית, יפנית, הינדי, קוריאנית) ותכניות חילופי סטודנטים.

תנאי הקבלה ומתכונת הלימודים

התכנית מיועדת הן לסטודנטים בעלי רקע והן לסטודנטים ללא רקע בלימודי אסיה, העומדים בתנאים הבאים: סף הסכ"ם של החוג ללימודי אסיה, מבחן קבלה של החוג למינהל עסקים וראיון אישי בפני ועדת קבלה מטעם החוג ללימודי אסיה. סטודנטים ללא רקע בלימודי אסיה יידרשו ללמוד שלושה קורסי השלמה. הקורסים הנלמדים בתכנית מרוכזים במשך יומיים בשבוע. לימודי שפה הנם בגדר רשות לתלמידי המסלול הכללי (ללא תזה) ובגדר חובה לתלמידי המסלול המחקרי. ניתן להשלים את התכנית בשלושה סמסטרים. מסיימיה יהיו זכאים לתואר שני בלימודי אסיה עם ספח התמחות בשווקי אסיה.

מסלולי לימוד

מסלול א' (עם תיזה) 28 שש"ס קורסים עיוניים וארבע (4) רמות שפה:

- קורסי ליבה העוסקים בשווקי אסיה בהיקף 10 שש"ס
- קורסי ליבה בתחום מנהל עסקים בהיקף 10 שש"ס
- סדנת מחקר מתודולוגית 2 שש"ס
- שיעורי בחירה בלימודי אסיה בהיקף 6 שש"ס
- קורסי שפה בהיקף 4 רמות (תלמידים שלא למדו שפה לפני כן ייקחו שיעורי שפה של התואר הראשון, תלמידים שהשלימו רק 6 רמות שפה בתואר הראשון יצטרכו להשלים שתי רמות מהשיעורים הניתנים במסגרת התואר הראשון ושתי רמות במסגרת לימודי המ"א, תלמידים שלמדו שפה במסגרת התואר הראשון ייקחו שיעורי שפה מתקדמים לתואר שני)
- עבודה סמינריונית אחת שתכתב במסגרת אחד מקורסי הבחירה בלימודי אסיה.
- עבודת תיזה

מסלול ב' (ללא תיזה) 36 שש"ס קורסים עיוניים

- קורסי ליבה העוסקים בשווקי אסיה בהיקף 10 שש"ס
- קורסי ליבה בתחום מנהל עסקים בהיקף 10 שש"ס
- פרוייקט גמר 2 שש"ס
- שיעורי בחירה בלימודי אסיה
- בהיקף 14 שש"ס
- עבודה סמינריונית אחת תכתב במסגרת אחד מקורסי הבחירה בלימודי אסיה
- פרוייקט גמר